

متن پرسش

به نام خدا با سلام خدمت استاد عزیز: در رابطه با پاسخ سوال ۲۲۲۶۳ مطلب روشن نشد. شما می فرمائید امکان ذاتی یک شی است «و الذاتی ما لا یعلل» خوب در دل جمله شما وجود شی خوابیده است یعنی شی که وجود دارد ذاتی آن ما لا یعلل است و دارای قدرت و علم و انتخاب است از طرفی اصالت با وجود است و ماهیات و صفات آنها به تبع وجود مطرح می شوند. امکان یک مفهوم است. امکان یعنی این که موجود است واجب نیست و می شود که نباشد صفتی است که ما از موجود غیر واجب انتزاع می کنیم امکان به خودی خود حقیقتی خارجی و عینی نیست که تازه انتخاب هم داشته باشد. در بحث اعیان ثابت آیا آن شی وجود دارد یا نه؟ اگر نه، دیگر معنی نمی دهد آنچه وجود ندارد انتخاب داشته باشد. اگر آری آیا آن وجود مستقل از خداست یا نه؟ پر واضح است که مستقل نمی تواند باشد پس می ماند فقط و فقط علم خدا، چرا که شی هنوز وجود خارجی ندارد و این خداست که بر اساس علم و حکمتش موجودات را متفاوت می آفریند درست است ذاتی شی مالا یعلل است یعنی خدا یک وجود جدا به شی نمی دهد و بعد ذاتیات آن را هم جدا بدهد بلکه نفس وجود دادن همان ذاتیات را دادن است، پس خدا بر اساس علمش وجود می دهد و موجودات متفاوت پا به عرصه وجود می گذارند و قبل از آن شی وجود مستقل خارجی ندارد که تازه بخواهد با علم و آگاهی انتخاب کند که مثلا من می خواهم در اصفهان و از فلان پدر و مادر بوجود بیایم. با تشکر و التماس دعا. ایمیل خراب است لطفا در سایت.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: «امکان» به خودی خود یک مفهوم است که در تجزیه و تحلیل فکری می توان متوجهی معنا و لوازم آن مفهوم شد و همان طور که متوجه اید به صورت «عین ثابت» در علم خدا است و خدا علم دارد که این معنا چه اقتضائاتی دارد و مطابق آن اقتضائات ذاتی آن شیء، آن شیء را خلق می کند. تعجب می کنم که رفقا بحثی این چنین دقیق و ظریفی را می خواهند با چند سؤال و جواب متوجه شوند!!!! موفق باشید